

**Regularvm Vtrivsqve Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regula CCCXLIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

mis. quem sequitur ibi Feli. nume. 12. pro quo facit tex. in d.l. quic-
tim quasi ff. de probatio. Deci. vbi hoc notab. declarat, in d.c. per
tuas. numero 34.

REGULA CCCXLIII.

FILIA TIO probatur ex solo tractatu de alieno tāquam de
fili, etiam si non nominetur. Hanc regulam ponunt Docto. in l.
estiam quasi ff. de probat. gl. pen. & ibi Ant. & Doct. in c. ex trans-
missione. qui filii sint legit. Bar. in l. 1. ff. de libe. agnosi. & in l. 1. in. 6. ad
quodam per illum tex. ff. de quest. Angel. de Peru. in l. vxorem. ff. de
marianis. testa. Abb. & Doct. in c. per tuas. de probatio. & ibi Feli.
n. 11. Circa quam regulam vide Batt. in l. filium definimus ff. de
hi qui sunt sui vel alieni. iur. vbi ponit practicam quomodo filiatio
probatur. Lud. de Sardis in tracta de natura libe. in. 6. de filiationis
probatio. Iaf. in l. nec professio. C. de testam. & in consil. ci. hb. 4.
in conf. 8. lib. 1. Alex. in consil. cl. lib. 5. Pau. Pari. notab. in consil. x.
libo. 1. Jacob. de Sanct. Georg. nota. in d.l. quidam quasi. vbi etiam
ponit quomodo filiatio probetur.

Hanc regulam ampliat duobus modis Feli. in d.c. per tuas. num.
4 & 14. de probationibus.

REGULA CCCXLIV.

FILIUS natus in domo presumitur esse mariti. Hanc regu-
lam probat tex. in d.c. per tuas de probat. et in l. filium definimus ff.
le his qui sunt sui vel alie iur. in l. si vicinis C. de neptiis. in l. miles.
n. 6. defuncto ff. de adulte. De iure regio probatur in l. ix. titu. xiiij.
part. 3. & in l. 7. in fi. titu. 2. part. 4. Circa quam regulam ultra Do-
cto. in d. c. per tuas. vide docto. in c. transmissio. qui filii sint legit
& incap. offici. de poenit. & remissi. Pala. Rua. in repet. Rub. de
luna. inter virum. 6. lx. nu. 12. Io. de Zauiza. in Sylua nupt. ibi j. nu-
me. 85. And. Alc. in tract. de presumpti. reg. 3. presum. 28. Nico. Boer.
in decisi. ccxcix. Pau. Pari. in consil. x. nu. 1. Marc. Mantua in repe-
tendis. nume. 24. C. de transact. Alber. Brun. in consil. xv. in co-
llo. feudalibus.

Amplia primo. etiam si talis mulier soleat aliis commisceri. Ita
probatur. tex. in d.l. miles. in. 6. defuncto. & ita per illum. tex. tenent
Abb. & doct. in d.c. per tuas. Bal. in rob. C. de pbat. & in l. si matre
C. de suis & legi. & in l. 1. C. de cōmu. ser. man. An. de Per. in l.
septimo mense. ff. de statu ho. Pau. Cast. in l. 2. ff. de liber. & posthu-
m. in sing. cxxvi. Pala. Rua. in d. 6. lx. nu. 1. 2. Marc. Man. in d.l.
transigere nu. 2. 1. Io. de Neuiza. in d. nume. 85. Curt. Iun. in consil. xi
cola. Hippo. in l. 1. in. 6. ad questionem nu. 84. ff. de quest. Ange. de
Clara. in Somma. in verbo. adulterium. 6. v. Nico. Boer. in d. decisi.
ccxcix. nume. 3. Et sic supra d. regu. & ampliatio procedit quo
CC 3 cunque

D. Petri Duen.

cunque modo filius concipi potuerit ex matrō, vt in d.l. ix. tit. 14 parte 3. & sic non refert vtrum mulier fuerit publica meretrix vel recesserit a viro si probetur aliquo tempore maritum cum ea habere. Ratio est quia semper in dubio interpretatur favore filiorum, ita tenet Abb. in d.c. per tuas. nu. 1. & in c. transmisse nume. 9. filii sint legit. & in c. intelleximus. nume. 7. de adult. Pau. Pan. nobis. in d. consi. x. nu. 5.

2. Amplia secundo vt procedat nedum per viam simplicis presumptionis, verum etiam per presumptionem iuris & de iure, vnde non poterit probari contrarium. Ita Pau. de Cast. in consi. cc. xv. vol. 1. Barba. in consi. co. nu. 2. volu. 2. vbi referunt se ita consuluisse. Hippo. in d. q. questionum nu. 36.

Quam ampliationem Alcia. in d. tract. 1. præsumpt. dicit non esse simpliciter veram, in d. reg. 37. nu. 2. & contra eum expresse tenet Pari. in d. consi. x. nu. 42. vbi dicit q. est coniecturis, indicis, & presumption. potest probari contrarium.

3. Amplia tertio vt procedat, etiam in concubina retente in domo, quia præsumitur filius eius qui eam concubinam retinet, non autem alterius. Glos. est not. in c. Michael. de fil. presby. in verbo, continet quod sequitur Abb. & ceteri Doct. in d.c. per tuas. idem Albo Boe. in d. deci. 299. nu. 2. Quam ampliationē quadrupliciter deducatur. Alc. in d. reg. xxxvii. nu. 3.

4. Amplia quarto, etiam si tam mater quam maritus negarem, et si cerent natum ex adulterio. Vt est gl. in l. si posthumus. an. 6. s. & in gl. & Doct. ff. de libe. & posthu. & in d.c. transmisse. in verbo, indus. & in l. fin. in fi. iuncta gl. ff. de Carbo. edicto. & in c. per tuas. 35 ibi Abb. nu. 4. et Doc. de prob. Alex. in l. nec possessio. C. de ista. men. Alcia d. præsump. 37. nu. 6. Nicol. Boer. in d. deci. ccccix. nu. 6. Marc. Man. in apopheg. 110. Paris. consi. x. nu. 14. lib. 1. Ex quo reprehenditur quidam filius regis qui credens dicto matris remuntravit regno. de quo, per Doct. in l. si vicinis. C. de nupt. per Ban. de Jacob. de Arenis in d.l. filii definitus. per Ias. in l. Gallus. nu. 50. ff. de libe. & posthu. per Io. de Neuiza in d. Sylva nupt. lib. 1. nu. 36. Quæ ampliatio procedit quandoque unque filius non habet conscientiam lèsam ex dictis matris, quia nullo modo vult credere matrē eius autem si filius habet conscientiam lèsam ex dictis matris, quia tunc debet credere matri & omnia bona restituere, alias faceret contra conscientiam & rediscaret ad Gehennā, vt in c. literas de restitu. spol. ita tenet Host. quem sequitur ibi Abb. nu. 4. in c. officij. de pos. niten. & remissi. idem Abb. & Prepo. in c. veniens. q. pen. de eo quod nu. 9. ff. de prob. Quod tamen infelligo verum nisi aliter iste filius vivere non possit, quia tunc possit capere vite necessitatem, maxime alijs quibus debetur non existentibus in tanta necessitate. in c. nu.

et Sylvest. in summa, in verbo, adulterium. num. 4. in fi. & tunc talis filius. debet proponere satisfacere si ad pinguorem peruerterit fortunam. Verum tamen est quod talis filius de bonis consumptis bona fide durante, non tenetur, secundum Hostien. ratio est, quia tunc erat bona fide possessor, ut in l. certum. C. de rei vendica. sed tunc sicut Hostien. quod mulier ista tenetur restituere consumpta per filium putarium.

Sed est dubium an dictus filius post completam præscriptionem debet facere conscientiam de successione in bonis, si proberetur vel hoc conster non esse legitime conceperum. Ange. in Summa. in verb. adulterium. §. vij. & ibi Sylvest. nu. 1. in fi. tenet qd non. Pro quibus eligo. in c. vigilanti. in ver. nouerit. & in c. fi. in gl. fi. de prescri. vbi probam. quod si post completam præscriptionem superueniat sciemta in alieno, qui est tutus præscriptione, non tenetur ad restituendum in loco conscientie. similis est glo. in c. si virgo. in verb. possidente. xxxvij. q. 2. & in regula possessor. in gl. i. de regu. iur. lib. 6. et n. 4. s. in gl. j. xiiij. q. vij. & in c. i. in glo. verbo. repellendi. de cessione. præb. Hæc tenet Bal. in d. c. vigilanti nu. 3. & ibi Abb. nu. 6. felium. idem Abb. in c. fin. nu. 37. de præscript. & in c. quia pluri. gen. nu. 25. de immu. eccl. pro qua opinione est tex. in l. j. in §. fin. cum l. sequenti ff. de innere astuq; priua. vbi dicit tex. qd nec corrupcioe commutari potest quod recte transactum est superuenientia delicto. Et hanc opinionem sequitur Aug. Aret. in §. fin. nu. 1. Instit. de vincapio. Petrus Rebiff. in tracta. de pacificis possessio. pagi. 2. n. 3. Aleia. in Rub. de præscrip. nu. 1. & in c. nouit. nu. 32. de iudic. Deli. Deci. num. 1. Joan. Oldendo. in tract. de vsu cap. in 1. par. nu. 4. Ang. de Peru. in repe. l. 1. nu. 5. C. de iudi. vbi in nu. 65. dicit autem esse communem. Pala. Riu. in repe. Rub. de donat. §. lxv. nu. 2. Ghaffar. in consuetu. Burgund. in nr. (Des forestz) Rub. xiii. 5. fol. 17. col. 2. nu. 24. & hanc opin. dicit esse comm. de Imo. in d. c. fin. nu. 30. de præscript. tam Legistatum quam Canonistarum. Quæ etiam comm. Theologorum, ut tener Sylvest. in Summa. in verbo. prescri. el. i. nu. 13. Ang. de Clauilio in Summa. in ver. prescri. §. 15. vbi dicit ut tenerre Scotu in 4. Senten. distin. 15. Io. de Medi. in tract. de resu. q. 1. 8. Conradus in tract. de contradib. q. xi. Archie. Flot. in Summa. in 2. par. ii. i. c. 1. L. icer. contrarium teneant. Anto. de But. & ali. doct. quos ipse allegas in c. fi. de prescrip. Quem op. submet contrarius conatur defendere Alci. in repetitio. l. quinque pedum. nu. 1. C. fin. regun.

Amplia quinto. etiam si filius natus non assimilaretur marito, sed non adultero. Ang. rex. iur. fi. in §. pen. si. ad munici. facit tex. in l. qd similit. in §. si mancipium. fi. de xxiil. edict. & quia iudic potuit contingere propter cognitionem. mulieres tempore conceptionis. vi. per glo. in l. queret aliquis. in glo. fi. ff. de verb. sign. ita consumm. Pan. de Cast. in d. consi. ccxxv. Facit quod norant Iaf. & doct. in l. Gallus. in fine prin. ff. de libe. & possib.

CC 4 Amplia

D. Petri Duen.

- 6 Amplia sexto; etiam si predicta mulier fuisset per longum tempus sterilis cum tali marito. Ita tenet Abb. in d. cap. per tuas princip. quem sequitur Andr. Alcia. in d. præsumptio. 37. Feli in d. c. per tuas name. 1
- 7 Limita primo non procedere, quando maritus tempore conceptionis non esset habilis vel potens ad coeundum propriæ aliquæ infirmitatem, vel aliquod impedimentum. Ita probat tex. in d. lib. l. i. 1. lib. definimus. in s. & tenet Abb. in d. c. per tuas nu. 3. Nico. Bot. in d. decisi. ccxix. nu. 3. Feli. & doct. in d. c. per tuas. & in d. lib. lib. definimus. & in l. Gallus. in prin. ff. de liber. & posthu. Præpo. inc. transmisse. col. j. qui filii sunt legitimi. Ale. in consi. lxxviii. nu. 7. & 9. vo. 7. Par. in d. consi. x. nu. 36. & nu. 78. lib. 2.
- 2 Limita secundo, quandocunque mater adulterabat cum alio, et si his claudis vel cœcus natus fuerit, nam tunc præsumitur potius ex adulterio quam ex coniugio concepius. Ita expresse teneretur in c. in presentia numero 98. de probat, quem sequitur Hippo. in singu. 530. Quæ limitatio merito reprobatur. per Didacum Co. uarru. in 4. Decrera. in 2. par. c. 8. §. 3. nu. 8.
- 3 Limita tertio quandocunque maritus esset tanto tempore absens ut veram miltiter potuisse credi attenta natura, filium ex alio genere. ut in d. lib. lib. definimus. & in d. l. 9. ii. 1. 4. par. 2.
- 4 Alias limitationes circa hanc regulam vide per docto. in locis pra allegatis.

R E G U L A CCCXLV.

F I L I V S regulariter puniri non debet pro delicto patris. Hanc regulam probat tex. in l. 2. in. §. nullum patris delictum immuniti filio poenæ est. ff. de decurio. & in l. crimen. ff. de pen. & in l. fanicmus. C. eo. tit. gl. que allegat plures concordantia in d. §. nulli. probatur etiam per totam. lvi. distin. facit glo. in l. si quis suo clementio. C. de inoffi. rest. De iure regio probatur in l. ix. tit. 5. lib. 4. fori. & in l. 9. ii. 31. par. 7. Et circa hanc regulam vide Feli. in add. ad Abb. in c. ius generale colum. quinta in fin. prima distinc. Achidiac. in cap. qui bona. num. 15. xvii. quæstio. 1. D. de Coau. in lib. 2. variarum resolutionum cap. viii. 10. Igne. in l. si de pluribus. numero 13. ff. ad Syllan. Matthe. de Afflict. in constit. Neapoldib. 1. rubrica 2. numero 70.

Amplia hanc regulam idem esse econtra, nam pater etiam pro delicto filij puniri non debet. Ut in d. l. ix. titu. v. libro. iii. fori. & in d. l. ix. titu. xxxi. parte septima, & ibi gloss. vbi etiam aliae persone enumerantur.

Limita primo hanc regulam, non procedere in crimine leste ma testatus. Ut est tex. expressus in l. quisquis C. ad l. Iuli. maleficiu. g. filij